

پنج‌شنبه‌های هر هفته،
با «فر فره» و «جوانه»صفحاتی ویژه
کودکان
و نوجوانان خلاق
صفحات ۸ و ۹

علیرضا کاردار

چرم تقریباً از ابتدای تاریخ تمدن با انسان بوده‌است. از همان زمانی که انسان‌ها برای پوشش یا ساخت ابزار از آن استفاده می‌کرده‌اند تا امروز که به عنوان یکی از لوکس‌ترین مواد برای دوخت لباس، ساخت کیف و کفش و لوازم دیگر و حتی تزئین لوازم خانه و خودرو استفاده می‌شود. چرم، ماده‌ای است که از دباغی پوست خام جانوران، به ویژه گاو به دست می‌آید. فرایند دباغی، پوست فسادپذیر را به یک ماده طبیعی پایدار، دائمی و انعطاف‌پذیر برای کاربردهای گوناگون تبدیل می‌کند. محصولی که با فرار سیدن فصل پاییز و زمستان، برطرف‌دار می‌شود و مهم‌است در باره‌اش بیشتر بدانیم. در پرونده امروز زندگی سلام می‌خواهیم با انواع چرم آشنا شویم، روش تشخیص چرم اصل از چرم بدلی را یاد بگیریم، چگونگی مراقبت و نگهداری از وسایل چرمی را مرور کنیم و بدانیم برای شروع یک کسب و کار خانگی کوچک یا حتی گسترده و دائمی، چگونه می‌توان از چرم کمک گرفت. با ما همراه باشید.

با فرارسیدن پاییزِ خنک، دانستنی‌هایی درباره «چرم»؛ یکی از پرکاربردترین محصولات طبیعی تاریخ بشر

زیبای همه‌کاره!

۹ نکته برای مراقبت از محصولات چرمی

- روی لباس چرمی عطریا اسپری نپاشید، زیرا باعث می‌شود مواد روی سطح چرم فرآوری شده، حل‌شود و آن را خراب کند.
- هرگز نگذارید چرم به مدت زیاد آفتاب بخورد. برای نگهداری چرم در خانه، آن را در کم‌دی دور از آفتاب و گردو خاک قرار دهید.
- اگر برای مدتی نمی‌خواهید از وسایل و لباس‌های چرمی خود استفاده کنید، داخل آن را با روغن‌نامه پر کنید تا شکل ظاهری آن آسیب نبیند و تانخور.

منابع: بامیلو، وب‌سایت عرفانی، وب‌سایت چرم سحر

از آن‌جا که تولید و دوخت چرم مهارت زیادی می‌طلبد، همیشه محصولات چرمی گران‌قیمت بوده‌اند. اما وقتی چرم می‌خرید، خیالتان راحت‌است که سال‌ها بدون دغدغه از فرسوده شدن، می‌توانید از آن استفاده کنید. با این حال، نگهداری محصولات چرمی نکاتی دارد که اگر آن‌ها را در نظر داشته باشید، طول عمر لباس و کیف و کفش خود را بالا برده‌اید.

- همیشه چرم را خوب گردگیری کنید. اگر گل و گرد و خاک روی چرم بماند، به مرور زمان آن را خراب می‌کند.
- اگر ماده‌ای روی چرم ریخته که با دستمال خشک پاک نمی‌شود، با کف صابون و یک اسفنج، به آرامی روی سطح چرم بکشید و بعد با یک دستمال آن را خشک کنید.
- اگر لکه‌ای خیلی عمیق روی چرم ایجاد شده، سعی نکنید هر طور شده آن را از بین ببرید چون ممکن‌است به خود چرم آسیب بزنید.
- هر چند ماه یک بار، محصولات چرمی خود را با واکس مخصوص چرم چرب کنید. واکس معمولی، در درازمدت باعث خورده شدن سطح چرم می‌شود.
- چرم در رطوبت زیاد کپک می‌زند، بنابراین آن را در جایی که بسیار مرطوب‌است و داخل پلاستیک نگهداری نکنید.
- چرم را شب واکس بزنید و در جایی در بسته تا صبح نگه دارید. چرمی که تازه واکس خورده به سرعت گرد و خاک را به خود جذب می‌کند و خراب می‌شود.

۹ روش تشخیص چرم طبیعی از مصنوعی

- بزئید، یک دست نیست، یعنی بعضی جاها نازک‌است و بعضی جاها ضخیم.
- **انعکاس نور**
اگر چرم طبیعی را زیر نور بگیرید، نور را یک دست منعکس نمی‌کند و بعضی قسمت‌های آن مات و بعضی قسمت‌ها براق به نظر می‌رسد.
- **بافت و طرح**
چرم طبیعی دارای طرح تکراری و منحصر به فرد است. اگر روی چرم طرح تکراری دیدید، مطمئناً طرح پرس‌ی و چرم مصنوعی است.
- **تست شعله**
چرم طبیعی به سادگی آتش نمی‌گیرد، تغییر شکل نمی‌دهد و بوی بدی مانند سوختن مومی دهد. ولی چرم مصنوعی چون از پلاستیک تهیه شده، در معرض حرارت به سرعت جمع می‌شود و می‌سوزد.

کار با چرم

مدتی است ساخت و فروش محصولات چرمی مثل کیف پول، کیف موبایل و هارداکسترنال، کیف عینک و کمربند و حتی دستبندهای تزئینی، به منبع درآمدی برای افراد به‌خصوص بانوان خانواده تبدیل شده‌است. هرچند این مهارت به این راحتی‌ها نیست و نیاز به آموزش دارد ولی برای شروع، ابزار مقدماتی این هنر را معرفی می‌کنیم تا اگر مشتاق شدید، با شرکت در کلاس‌ها و مطالعه کتاب و دیدن ویدئوهای آموزشی، آن را به‌طور کامل بیاموزید. برای کار با چرم، علاوه بر چرم خام که به‌شکل متری و در جنس و رنگ‌های متنوع در فروشگاه‌های چرم‌فروشی در دسترس است، ابزار آلات خاصی مورد نیاز است که قیمت این ابزار آلات به نسبت مبتدی تا پیشرفته از حدود ۵۰ هزار تومان شروع و به بالا افزایش می‌یابد. با هم برخی از مهم‌ترین وسایل مورد نیاز برای ساخت محصولات چرمی در خانه را مرور می‌کنیم.

- **سنبله**
وسیله ای است فولادی به شکل مداد با سطح مقطع های مختلف، که برای سوراخ کردن چرم، رد کردن نخ، پرچ، دکمه و... از آن استفاده می‌شود. سنبله را روی چرم می‌گذارند و با چکش یا «مشته» روی آن ضرب می‌زنند.
- **پانچ**
دستگاهی است مانند سوراخ‌کن کاغذ که با فشار دسته اش و به راحتی چرم را سوراخ می‌کند. با استفاده از این دستگاه نیازی به چکش، مشته و زور زیاد نیست و همچنین در محیط خانه سروصدا بی ایجاد نمی‌کند.
- **تخته کار**
از جنس فایبر گلاس یا پلاستیک فشرده است و برای قرار دادن چرم روی آن و سوراخ کردن استفاده می‌شود.
- **مشته و چکش**
برای ضربه زدن روی سنبله و ایجاد سوراخ به کار می‌رود.
- **خط کش فلزی و گونیا**
برای شروع کار، خط کش ۳۰ سانتی متری کافی است

انواع چرم را بشناسیم

- **چرم گیاهی**
در دباغی، این نوع چرم تا حد امکان از مواد و رنگ‌های شیمیایی استفاده نمی‌شود و به جای آن از رنگ‌های گیاهی و مواد و روغن‌های حیوانی استفاده می‌شود.
- **چرم جیر**
تهیه شده از پوست بز و گوساله که سطح گوشتی را به صورت مخملی در می‌آورند و به عنوان آستر استفاده می‌شود.
- **چرم اشبالت**
شبه جیر است که از ورقه ورقه کردن چرم‌های ضخیم گاو به دست می‌آید و در مقایسه با جیر، در سطح پایین تری طبقه بندی می‌شود.
- **چرم نبوک**
مانند جیر و اشبالت دارای رخ مخملی است اما با ظرافت بسیار پرداخت شده و دارای سطحی لطیف است.
- **چرم ورنی**
ساخته شده از پوست گوساله که رویه آن با لاک خاصی لعاب داده می‌شود تا ظاهری براق پیدا کند.

۹ مزیت چرم طبیعی نسبت به مواد مصنوعی

جالب است بدانید با وجود رشد و پیشرفت صنعت و با استناد به تاریخ و کاربرد گوناگون چرم در زندگی بشر، هنوز ماده دیگری نتوانسته‌است جایگزین این ماده طبیعی شود، چرا که مزیت‌های منحصر به فردی در مقایسه با دیگر مواد دارد که آن را به انتخاب اول صنعتگران، طراحان و هنرمندان تبدیل کرده‌است. با هم برخی از این ویژگی‌ها را مرور می‌کنیم.

- **رایحه چرم**
محصولات چرمی به دلیل استفاده از پوست طبیعی حیوانات و رنگ‌های گیاهی در فرایند رنگرزی، رایحه ویژه و منحصر به فردی دارند اما مواد مصنوعی نه تنها برای افراد ایجاد حساسیت‌های پوستی می‌کنند، بلکه به توجیه به مواد شیمیایی شان، بوی ناخوشایندی هم دارند.
- **انعطاف پذیری**
چرم مصنوعی در مدت زمان اندکی دچار شکستگی، ترک و پوسیدگی شده و لایه‌های آن پدیداری می‌شود، اما چرم طبیعی انعطاف بسیار زیادی دارد و هرگز خاصیت انعطاف‌پذیری خود را با گذشت زمان از دست نمی‌دهد.
- **تنفس‌پذیری**
چرم مانند یک موجود زنده هواراتنفس می‌کند و رطوبت درون را از طریق منافذ ریز خود بازدم می‌دهد. این کار سبب جلوگیری از تعریق و بوی بد در داخل آن می‌شود. اما مواد مصنوعی، این خاصیت شگفت‌انگیز را ندارند.
- **فصلی نبودن محصولات چرمی**
همین خاصیت تنفس‌پذیری چرم سبب شده که استفاده از محصولات چرمی منحصر به فصل خاصی نباشد. چرم ضمن جذب رطوبت بدن، آن را به سرعت از سایر منافذ خود بیرون می‌دهد و این گردش هوا در همه فصول، احساس خوشایندی در انسان ایجاد می‌کند.
- **مقاومت در برابر ضربه**
از دیرباز از چرم برای ساخت سپر، غلاف شمشیر، زره، کلاهخود، زین اسب و امروزه در ساخت غلاف